

Taaltoezichthouder Joost Swanborn let op de taal van de handhaver en vergunningverlener. Dit keer: een 'voornemen dwangsom' naar de geest, en niet naar de letter van de wet.

Ook behoefte aan een kritische blik op uw teksten? Mail ze naar format@bladenmakers.nl onder vermelding van Taaltoezicht. Per post mag ook: Redactie HandHaving, Postbus 270, 2700 AG Zoetermeer.

Te volledig is verwarrend

De drang tot volledigheid komt vaak voort uit voorzichtigheid. Begrijpelijk. Maar heel veel uitleggen maakt een tekst juist onoverzichtelijk. Je herkent de angst aan de vele herhalingen en letterlijke citaten uit eerdere brieven. Dat is te vermijden door te parafraseren: het in je eigen woorden omschrijven.

De gemeente Ooststellingwerf verstuurde een brief met het voornemen een dwangsom op te leggen. Na controle bleek dat de ondernemer het bestemmingsplan en de Woningwet bleef overtreden. Hij had het openhaardhout op zijn terrein opgeruimd, maar een overkapping en een schuurtje laten staan, net als allerlei materieel dat er niet mocht staan. Ogenschoonlijk eenvoudig: het voorafgaande handhavingstraject kort beschrijven, de overtredingen samenvatten en beargumenteren waarom de gemeente nu overweegt een dwangsom op te leggen.

Hoe noem je zo'n brief? De gemeente koos voor: 'vooraankondiging dwangsomoplegging'. Beter is: 'voornemen dwangsom'. Een vooraankondiging is letterlijk een aankondiging van een aankondiging. Een gewone aankondiging is het echter ook niet, want de ondernemer kan de dwangsom nog voorkomen. En bij woorden als 'oplegging' of 'terinzagelegging' vragen sommige lezers (echt gebeurd!): wat is dat voor legging? Begrijpelijke alternatieven voor 'mondeling onderhoud' en 'gewraakte' zijn 'gesprek' en 'omstreden'. Het algemene 'Inleiding' kun je verhelderen met de woorden 'Achtergrond' of 'Voorgeschiedenis'. En in plaats van 'het perceel waarop uw opslag, verwerking en verkoop van openhaardhout plaatsvindt en de bouwwerken en het materieel aanwezig zijn', is het duidelijker om te schrijven: 'het perceel met bouwwerken en materieel waar u openhaardhout opslaat, verwerkt en verkoopt'.

Sommige formuleringen roepen vragen op die niet worden beantwoord: 'Derhalve is sprake van strijd met artikel 40 lid a en lid b Woningwet alsmede van een overtreding van wettelijke voorschriften.' Is de Woningwet geen wet? Wat zijn die andere voorschriften?

In één keer uitleggen

Vooraf herhalen wekt verwarrend en dat is te voorkomen door per overtreding de regel te beschrijven en wat de ondernemer moet doen. Pas altijd op voor omslachtigheid. 'Deze aanduiding houdt in samenhang met de in de voorschriften van het bestemmingsplan opgenomen gebruiksbepalingen en bebouwingsbepalingen en doeleindenomschrijving concreet in, dat de grond van het betreffende perceel niet mag worden bebouwd en uitsluitend mag worden aangewend voor behoud en herstel van landschappelijke waarden en behoud van natuurlijke waarden.'

Relevant voor de ondernemer is: 'Opslag, verwerking en verkoop van openhaardhout en aanwezigheid van daarvoor gebruikte bouwwerken en materialen zijn in strijd met het bestemmingsplan (artikel ...)'. De regels zijn trouwens al in voorgaande correspondentie besproken. De ondernemer moet daarvan op de hoogte zijn.

Soort geldboete

Hoewel het openhaardhout is opgeruimd, komt het woord 'openhaardhout' nog vijf keer in de brief voor.

Het schuurtje en de overkapping worden ieder negen keer genoemd, de laatste keer als (weer) wordt beschreven wat er moet gebeuren: 'om zo de opslag, verwerking en verkoop van openhaardhout op het perceel te doen beëindigen en de afbraak van overkapping en schuurtje en de verwijdering van alle materieel te bereiken en daarmee de beëindiging van de overtreding van het bestemmingsplan en de Woningwet te bewerkstelligen'. Voldoende was geweest: 'om de genoemde overtredingen ongedaan te maken'.

Alinea's over de verantwoordelijkheid van de eigenaar en de bevoegdheid van de gemeente zijn overbodig.

Je kunt volstaan met: 'Wij kunnen de eigenaar in dergelijke gevallen een dwangsom opleggen om de overtreding(en) ongedaan te laten maken (op grond van ...)'.
Prettig voor de lezer is een uitleg van het begrip last onder dwangsom: 'De dwangsom is een soort geldboete.'

Daar kan eventueel bij: 'per geconstateerde overtreding of per termijn dat de overtreding voortduurt'.

Tips

- Beschrijf de kwestie zoveel mogelijk in je eigen woorden.
- Houd de informatie bij elkaar over regels en overtreding die bij elkaar horen.
- Zeg in een afsluitende alinea dat de meeste ondernemers in vergelijkbare gevallen de noodzakelijke maatregelen treffen en zo een kostbare procedure voorkomen. Dat stimuleert naleving.

Tekst: Joost Swanborn